

Informatieve vragen CDA-fractie met betrekking tot de conceptbegroting 2018-2021.

1. Pag. 1: in de aanbiedingsbrief wordt een bedrag van €367.000,- genoemd als structurele lasten, die op de toeristische sector betrekking hebben en doorberekend zou moeten worden. Wij zien op de pagina's 66 en 77 waar dit bedrag betrekking op heeft. Overigens zien we op laatstgenoemde pagina diverse bedragen de revue passeren: van €176.000 tot €408.500. Wij zijn het spoor bijster! Graag nadere uitleg, eventueel in de EFTR-commissie. Wordt het in dit verband niet tijd om in het programma economie een toeristische begroting op te nemen?

De door U genoemde getallen kunnen wij als volgt specificeren:

<i>Stedenband China</i>	€ 15.000,-
<i>Bijdrage Amstel Gold Race</i>	€ 35.000,-
<i>Veiligheid Kerstad</i>	€ 200.000,-
<i>Veiligheidsmaatregelen gemeentegrot</i>	€ 70.000,-
<i>Auw Wieverbal</i>	€ 10.000,-
<i>Formatie evenemententeam</i>	€ 37.000,-
<i>Per saldo</i>	€ 367.000,-
<i>Wijziging gebiedsindeling precario</i>	€ 9.500,-
<i>Indexering tarieven belastingen</i>	€ 32.000,-
<i>Totaal</i>	€ 408.500,-

In 2018 blijft de taakstelling beperkt tot €175.000,-, omdat niet alle tariefmaatregelen vanaf dat jaar geëffectueerd kunnen worden. Wij doelen dan met name op de toeristenbelasting. De afspraak is gemaakt dat een voorgenomen tariefsverhoging van de toeristenbelasting één jaar van te voren moet worden aangekondigd.

2. Pag. 2: verder op is in de aanbiedingsbrief sprake van 39 beleidsindicatoren als verplichte basisset. Kunt u ons die set aanreiken of aangeven waar we die kunnen vinden?

De beleidsindicatoren staan vermeld bij het programma waar ze betrekking op hebben.

3. Pag. 7: er al bijzonder aandacht gegeven worden aan de dereguleringsgedachte. Graag enkele voorbeelden.

Het team VTH levert een belangrijke bijdrage aan het project deregulering. De gevolgen van deregulering voor toezicht, handhaving en veiligheid worden bij voorstellen voor deregulering meegewogen. Concrete voorstellen worden in december voorgelegd aan de gemeenteraad. Onlangs is vooruitlopend daarop aan de schutterijen ontheffing verleend in het kader van de Wet wapens en munitie.

4. Pag. 8: cameratoezicht op het Walramplein. Is dit alleen bedoeld en functionerend bij evenementen of ook voor regulier toezicht op de nieuwe parkeergelegenheid? En welke extra kosten zijn hiermee gemoeid?

Deze camera's zijn bedoeld voor regulier toezicht op openbare orde en veiligheid en uiteraard ook voor toezicht bij evenementen. Deze zijn niet specifiek bedoeld voor het toezicht op de nieuwe parkeergelegenheid.

De investeringskosten zijn opgenomen in de begroting voor de herinrichting van het Walramplein. Er is buiten het bestek een aparte post opgenomen voor dit soort zaken. Op dit moment kunnen wij geen concrete prijsindicatie afgeven, omdat de offertes nog opgevraagd moeten worden.

5. Pag. 8: hoe is het in verband met de geringe deelname gesteld met de betrouwbaarheid en representativiteit van het laatst gehouden veiligheids- en leefbaarheidsonderzoek?

De resultaten van het veiligheids- en leefbaarheidsonderzoek worden gebruikt om het Integraal Veiligheidsplan (IVP) op te stellen. Ondanks de respons van 18.8 % (1409 ingevulde enquêtes) geeft dit onderzoek een redelijk betrouwbaar beeld van de veiligheid en leefbaarheid. Daarnaast worden deze gegevens nog aangevuld met input vanuit de kernoverleggen. Verder worden ook andere gegevens (bijv. cijfers die de Politie en Brandweer ter beschikking stellen en gegevens die bij VTH bekend zijn, zoals gegevens via de BOA's) gebruikt als input voor het IVP.

6. Pag. 10: onze gemeente heeft alleen de verplichte basistaken ondergebracht in het RUD, 16 inrichtingen. Welke inrichtingen zijn dat? Landelijk gaan er kwaliteitscriteria gelden, waaraan de gemeente dient te voldoen. Wanneer gaan die gelden en in hoeverre voldoen we hier (al) aan?

De basistaken omvatten de complexe taken die kritische massa, specifieke kennis en kunde vragen in grotere mate dan op gemeentelijke niveau geboden kan worden. Het gaat hier bijvoorbeeld om activiteiten met een aanzienlijke milieu-impact of activiteiten die bovenlokale effecten kunnen hebben of waarvoor een uniforme aanpak belangrijk is met het oog op een gelijk speelveld. In de Gemeente Valkenburg aan de Geul moet u denken aan bedrijven als Frijns Staalbouw en Cerfontaine.

De kwaliteitscriteria zijn niet omgezet in wetgeving. Landelijk is het beleid er wel op gericht dat alle organisaties in de Vergunningen, Toezicht en Handhavingsketen voldoen aan de kwaliteitscriteria of zich planmatig inzetten om daaraan te gaan voldoen. De gemeente Valkenburg aan de Geul is daarom momenteel bezig met een traject om te onderzoeken aan welke kwaliteitscriteria wij voldoen en waar dat nog niet het geval is.

7. Pag. 11: bij het laatste bolletje staat een prachtige volzin met als conclusie dat 'iedereen het toezicht krijgt wat hij/zij verdient'. Graag uitleg over hoe zich dit verhoudt tot de klachten over het gebrek aan toezicht en handhaving.

Deze zin staat in het Integraal Toezicht- en Handhavingsbeleid van onze gemeente. Het gaat erom dat de intensiteit van het toezicht wordt afgestemd op het naleefgedrag van een individuele ondernemer. Iemand die zich netjes aan de regels houdt, wordt minder frequent gecontroleerd dan een ondernemer die de regels aan zijn laars lapt. Op deze manier gaan we als gemeente efficiënt om met de beschikbare capaciteit.

8. Pag. 14-15: wat is het gemeentelijk aandeel in de aankoopprijs van het perceel in Houthem aangeduid als 'WIJ-land? Hoeveel parkeerplaatsen worden hier gerealiseerd en voor wie zijn die bedoeld? En schuilt in vermenging van overheids- en private belangen niet het risico van ongeoorloofde overheidssteun?

De gemeente heeft 1,00.00 ha van het totale perceel gekocht voor een totaalprijs van € 90.000,-. De gemeente heeft een strategische ligging en de ontwikkelpotentie voor parkeergelegenheid en een OV-overstappunt, aldus vrij gebruik door elke (al dan niet betalende) parkeerder. In totaal worden 16 langspaarkeerplaatsen en 30 P&R parkeerplaatsen gerealiseerd. De langspaarkeerplaatsen zijn als compensatie voor het voormalige langsparkeren en de P&R plaatsen zijn voor treinreizigers/toeristen. Er is in dezen geen sprake van vermenging van belangen/overheidssteun, nu de twee ontwikkelingen los van elkaar moeten worden gezien.

9. Pag. 15: Limburgs Mobiliteitsprogramma 2016-2019: welke door de RMO, waarbij onze gemeente is betrokken, ingediende projecten zijn voor Valkenburg aan de Geul van belang voor de resterende jaren 2018 en 2019 van het programma?

Op dit moment wordt er een inventarisatie gemaakt van relevante projecten die mogelijk hiervoor in aanmerking komen. De definitieve projectenlijst zal pas later worden vastgesteld.

10. Pag. 16: een meerderheid van de raad heeft ingestemd met een uitbreiding van de formatie van 1fte beleidsondersteuner verkeer, mobiliteit, parkeren en openbare verlichting. Wat valt onder 'parkeerregie' en wat onder 'contractmanagement'?

Parkeerregie staat voor de volledige regievoering m.b.t. het parkeerprogramma van onze gemeente. Van de totstandkoming van beleid tot en met het aansturen van de uitvoering. De parkeerregisseur stuurt tevens de gemeentelijke parkeerorganisatie aan. Contractmanagement heeft betrekking op het aansturen van marktpartijen op basis van daarvoor gesloten contracten of overeenkomsten (die in dit kader natuurlijk betrekking hebben op het parkeerprogramma). Voorbeelden zijn P1, TMC, Stadsparkeren, Parkmobile, Q-Park enz.

11. Pag. 16: wanneer kan de raad het voorstel verwachten over de structurele invulling van de inhoud en taakstelling (verhoging) onderhoudsbudgetten?

Dit volgt op korte termijn.

12. Pag. 17: ontzorgingscontract (beheer en onderhoud) groen en reiniging. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de aanbesteding? Is er al gegund en aan wie voor welke prijs en duur?

Er is op dit moment nog geen definitieve gunning. Het College zal hier z.s.m. over besluiten. Het aanbestedingsproces loopt volgens planning.

13. Pag. 17: wij begrijpen dat de aanbesteding voor de herinrichting Walramplein/Molenstraat inmiddels loopt. De raad moet nog besluiten over de invulling van fietsenstalling en openbaar toilet. Hoe is dit voorbehoud in de aanbesteding geregeld?

De aanbesteding betreft de herinrichting van de openbare ruimte. De eventuele bouw van een toezichtruimte incl. openbaar toilet is een apart traject en niet daarin opgenomen. Wel is bij de herinrichting van de openbare ruimte rekening gehouden met een eventuele aanleg waardoor e.e.a. in de uitvoering niet hoeft te botsen.

14. Pag. 18: in het samenvattend overzicht baten lasten programma verkeer, vervoer, waterstaat staan onder 2.2 bedragen vermeld met betrekking tot 'parkeren'. Waar hebben deze lasten van ca. 1,3 miljoen per jaar voor de jaren van de meerjarenbegroting concreet betrekking op?

Deze lasten hebben betrekking op de taken betaald parkeren, de parkeergarage en de fiscalisering van parkeerboetes. Ongeveer de helft van deze kosten heeft betrekking op de kapitaallasten van de parkeergarage.

15. Pag. 20: uit welke (positieve) cijfers blijkt dat Valkenburg als winkelstad in de lift zit en het aantal bezoekers stijgt?

Wij zien een stijging van de parkeerinkomsten en een stijging van het aantal overnachtingen. Dit duidt op een groter aantal bezoekers wat ook de winkelstad zal merken.

16. Pag. 20: onder leiding van de provincie wordt een hotelonderzoek uitgewerkt (lezen we) waarin 'de transformatieopgave waarvoor Valkenburg staat een bijzondere positie krijgt'. Welk onderzoek betreft het hier en waaruit blijkt de bijzondere positie van Valkenburg?

Als uitwerking van het POL 2014 is er door de provincie Limburg en 18 gemeenten in Zuid-Limburg een onderzoek gestart dat wordt uitgevoerd door adviesbureau ZKA naar het functioneren van de hotelmarkt in Limburg. Een van de regio's die hierbij wordt onderscheiden is de regio Heuvelland, waar de gemeente Valkenburg aan de Geul onder valt. Uit de eerste resultaten wordt bevestigd dat er voor Valkenburg aan de Geul een transformatieopgave bestaat voor hotels die geen toekomstperspectief (meer) hebben. In Valkenburg aan de Geul / de regio Heuvelland is deze groep groter dan in de andere Limburgse regio's en vraagt daardoor om specifieke aandacht vanuit het functioneren van de markt.

17. Pag. 20: herbestemming monumentaal vastgoed. Gaat het hier uitsluitend over Kasteel Oost en het Pradoegebouw? Hoe is de stand van zaken met betrekking tot de inventarisatie monumenten en het gemeentelijk beleid ten aanzien van monumenten?

Op dit moment gaat het over de door U genoemde panden. De inventarisatie van de monumenten is opgestart. Daarna volgt een discussie over het opstellen van gemeentelijk beleid.

18. Pag. 21: onder thema 4 'Buitengoed Geul en Maas' wordt onder meer het project genoemd 'inrichten wandelpad, Geuloversteek en natuurspeeltuinen bij Topparken in Schoonbron/Schin op Geul'. Wat is de stand van zaken ten aanzien van dit project en hoe is de inspraak van omwonende en de gemeenschap Schin op Geul in deze gegarandeerd?

Topparken heeft de plannen in de commissie gepresenteerd en daarbij toegezegd ook de omwonenden en belanghebbenden te betrekken bij de verdere planuitwerking. Vanuit onze gemeente zullen uiteraard alle bestuursrechtelijke procedures gevolgd worden. Op korte termijn nodigt Topparken de omwonenden en belangstellenden uit.

19. Pag. 22: aan prestatie-indicatoren en kengetallen ontbreekt het volledig in dit hoofdstuk. Valt er in dit opzicht niets te vermelden? Onder het hoofdje 'beleidsindicatoren' staan enkele gegevens die een eenvoudig raadslid niets zeggen. De vermelding veronderstelt enig belang. Graag uitleg.

Voor wat betreft de prestatie-indicatoren en kengetallen is aansluiting gezocht bij de basisset van 39 beleidsindicatoren. Zoals eerder al vermeld, zijn deze indicatoren opgenomen bij het programma waar ze betrekking op hebben. Elke gemeente is verplicht om deze indicatoren in de begroting op te nemen. Daarnaast staat het natuurlijk een gemeente vrij om zelf indicatoren te ontwikkelen.

20. Pag. 23: posten 3.3 'bedrijvenloket en bedrijfsregelingen' en 3.4 'baten en lasten van de taakvelden 'economische promotie'' spreken niet voor zichzelf. Graag enige toelichting over waar het hier over gaat!

Taakveld 3.3 bestaat uit de taken markten, bevordering economische bedrijvigheid en marktelden. Taakveld 3.4 heeft betrekking op de taken toerisme en recreatie, toeristenbelasting en gemakkelijkhedenretributie. In bijlage 1 van deze begroting is een volledig overzicht van de taakvelden opgenomen.

21. Pag. 24-25: de inleiding geeft aan dat het integraal huisvestingsplan onderwijs eind 2017 wordt geëvalueerd en bijgesteld. Bij thema 2 op pagina 25 wordt gesproken over doorschuiving naar het voorjaar 2018. Argument dat de toekomst van scholen (onder meer Stella Maris) onduidelijk is, is niet overtuigend, daar die onduidelijkheid in het voorjaar niet veel anders zal zijn. Welk van de twee genoemde afspraken geldt daadwerkelijk?

Zoals in de begroting is gesteld, zal in het voorjaar van 2018 de toekomst van de verschillende scholen duidelijker zijn. Het betreft naast de toekomst van het Stella Maris ook de toekomst van de basisscholen in onze gemeente.

22. Pag. 27 t/m 30: met betrekking tot het lokale verenigingsleven en de lokale sport treffen we in het hele hoofdstuk een zinnetje aan over 'toepassing voorwaardenscheppend beleid, dat zich richt op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en verenigingen'. Dat klinkt als: 'zoek het zelf maar uit'. Is er geen enkele concrete nieuwe (innovatieve) ambitie op dit gebied?

De gemeenteraad heeft op 14 december 2015 de Nota voor Sport én Bewegen 2016-2019 'Samen voor een Vitale Leefomgeving' vastgesteld. In deze sportnota zijn de doelstellingen, activiteiten en middelen van realisatie over genoemde periode opgenomen. In de begroting zijn dan ook geen nieuwe thema's opgenomen voor het jaar 2018, maar de activiteiten zijn wel volop in uitvoering (JOGG, MBVO, combinatiefunctionarissen, etc).

23. Pag. 28: wat zijn de speerpunten en hoofdlijnen van het Citymarketingsbeleid of waar kunnen we die vinden?

Onze gemeente heeft op dit moment nog geen citymarketingbeleid. In de tekst is aangegeven dat een citymarketingbeleid nog ontwikkeld moet worden en dat speerpunten en hoofdlijnen waaraan evenementen moeten voldoen daarin verankerd moeten worden. De eerste stappen zijn inmiddels gezet met de campagne "veelzijdig" om de veelzijdigheid van Valkenburg aan te geven. Verder is ook prioriteit gegeven aan een campagne om de bewoners in de regio te informeren dat Valkenburg een veelzijdige stad is met een goede bereikbaarheid, prima parkeervoorzieningen en een veelheid aan winkels, cafés en restaurants. Een visie voor de langere termijn wordt in 2018 ontwikkeld en met de raad besproken.

24. Pag. 30: onder beleidsindicatoren is slechts een verdwaald zinnetje met gedateerde gegevens (2012). Wel erg summier in het verband van dit programma. Onder 'wat het mag kosten' missen wij heldere gegevens over het evenementenbudget voor de komende jaren, dat ook niet specifiek is terug te vinden op pagina 31. Graag een verduidelijkend overzicht.

Zoals eerder vermeld, is voor wat betreft de prestatie-indicatoren en kengetallen in de begroting aansluiting gezocht bij de verplichte basisset van 39 beleidsindicatoren. Deze gegevens zijn te raadplegen op de website www.waarstaatjegemeente. Hierbij dient nog te worden vermeld dat de indicatoren, die betrekking hebben op bestuur en ondersteuning, zijn afgestemd op onze lokale situatie.

Het budget voor de organisatie van evenementen bedraagt in 2018 € 367.901,- oplopend tot € 402.015,- in het laatste jaar van deze planperiode.

25. Pag. 32 t/m 40. Onze complimenten over de uitgebreide en heldere informatie in het programma sociaal domein. Er zijn twee onderdelen die wat ons betreft nadere aandacht en toelichting vragen voor wat betreft het toekomstig meerjarenbeleid en dat zijn: ontwikkeling van lokaal jeugd- en jongerenbeleid en lokaal/regionaal beleid in het kader van de problematiek van stapeling van eigen bijdragen. Is daar al iets concreets over te zeggen (eventueel in de komende EFTR-commissie)?

Voor Jeugd en jongerenbeleid kunnen wij noemen:

- *pilot preventieve mentale gezondheid bij het Stella Maris college;*
- *het project Jongeren op gezond gewicht;*
- *het maatjesproject gericht op jongeren en gezinnen;*
- *de straatcoach.*

De stapeling van eigen bijdragen is momenteel in onderzoek.

26. Pag. 46: graag een toelichting op het grote verschil tussen het budget aan lasten 'milieubeheer' over 2016 enerzijds en de jaren daarna.

Dit verschil heeft grotendeels te maken met de gewijzigde voorschriften voor de verantwoording van de overheadkosten. Deze kosten mogen vanaf 2017 niet meer aan de afzonderlijke taken worden doorberekend, maar moeten omwille van de overzichtelijkheid op één plaats worden verantwoord. Wij hebben deze kosten opgenomen in het programma Bestuur en ondersteuning.

27. Pag. 51: De regeling voor inzetten van krimpgebieden betrekking op maatschappelijk vastgoed en daar vallen gemeenschapshuizen, onderwijs, gymzalen en sportaccommodaties onder. Wat is de reden voor het college de raad voor te stellen de verdeling te beperken tot uitsluitend projecten van gemeenschapshuizen? In het kader van toekomstbestendig accommodatiebeleid voor sport liggen hier toch ook kansen voor de sportsector?

Wij hebben ingezet op de gemeenschapshuizen, omdat er voor wat betreft onderwijs geen leegstand te verwachten is voor 2020. De lokalen van de St. Jozef school worden nu gebruikt door het Stella Mariscollege. Het Stella Maris zal niet eerder dan 2020 onze gemeente verlaten. De afgelopen jaren hebben wij al fors geïnvesteerd in onze sportaccommodaties. Denk hier bijvoorbeeld aan de realisatie van de kunstgrasvelden. Doordat de provincie een subsidieregeling voor gemeenschapshuizen heeft opgesteld hebben wij de krimpgebieden aan deze subsidieregeling gekoppeld. Hierdoor treden de krimpgebieden ook nog eens op als verdubbelaar (cofinanciering ten aanzien van de provinciale regeling). Bovendien zullen wij uiterlijk in 2020 een bestemming moeten vinden voor de krimpgebieden. Anders vallen de resterende middelen vrij ten behoeve van de andere gemeenten naar rato van het aantal inwoners. Uiteraard vindt er door de raad te zijner tijd nog besluitvorming plaats.

28. Pag. 52: m.b.t. Kasteel Oost hebben we 2 vragen/opmerkingen? Waarop is het uitgangspunt gebaseerd dat voor herontwikkeling vrij van gebruikers opgeleverd moeten worden? Het tweede punt: bij het opstellen van de begroting was de gerechtelijke procedure toch al beëindigd?

Voor de herontwikkeling is het gehele kasteel nodig om een bedrijfseconomisch sluitende businesscase te krijgen. De gerechtelijke procedure is beëindigd, maar nog niet afgehandeld.

29. Pag. 56: staatje beleidsindicatoren vraagt in relatie tot bestuur en ondersteuning om nadere uitleg, is zo niet begrijpbaar; schriftelijk toelichten dan wel tijdens EFTR-commissie.

Voor een nadere uitleg verwijzen wij U naar de bijlage bij deze beantwoording.

30. Pag. 71/72: hier zijn onder meer opgenomen reclame-, honden- en precariobelasting; waar zijn de toeristenbelasting en gemakbelastingen weergegeven en om welke bedragen gaat het in de komende jaren wat deze heffingen betreft?

De toeristenbelasting en de gemakbelastingen zijn opgenomen onder Taakveld 3.4 van het programma Economie. In de planperiode 2018-2021 is jaarlijks rekening gehouden met een opbrengst toeristenbelasting van € 1,8 miljoen en een opbrengst gemakbelastingen van € 200.000,-.

31. Pag. 75: is de conclusie juist dat bijna de helft van de gemeentelijke inkomsten bestaan uit de algemene en overige uitkeringen uit het gemeentefonds (ruim 22 van de 48 miljoen)?

Uw conclusie is correct.

32. Pag. 77: De exploitatiekosten van mogelijk nieuwe sporthal werden op basis van het onderzoek van Hospitality Consultants geraamd op ca. €375.000, -. Tijdens de discussies over de bezuinigingen op de Polfermolen hebben we steeds beweerd dat deze inschatting te laag was. Nu komt het college met een jaarlijks exploitatietekort van €600.000, -. Waarop is deze nieuwe berekening gebaseerd, waarom is de raad hier niet eerder over geïnformeerd en werpt deze constatering niet een heel ander licht op de voorgenomen bezuiniging?

De exploitatiekosten hangen af van de keuzes die nog gemaakt moeten worden. Wij zijn hierbij van een worst case scenario uitgegaan. Bovendien hebben wij bij de berekening van de jaarlijkse exploitatiekosten onze eigen parameters gehanteerd.

Verder merken wij in dit verband nog op dat dit geen ander licht werpt op de voorgestelde bezuinigingen. De exploitatie van de Polfermolen drukt voor bijna € 1,7 miljoen op onze begroting en dat vindt het college, en ook de raad, maatschappelijk gezien niet langer te verantwoorden. De voorgestelde en door de raad geaccordeerde bezuinigingsmaatregel is noodzakelijk om onze financiële huishouding structureel op orde te krijgen en op termijn budgettaire ruimte vrij te spelen, zij het op beperkte schaal, voor de financiering en dekking van nieuwe prioriteiten.

Tot zover schriftelijke informatieve vragen van de zijde van de CDA-fractie over de concept meerjarenbegroting 2018-2021. Gevraagde nadere toelichtingen hopen wij aan te treffen in de schriftelijke beantwoording dan wel te vernemen in de mondelinge beantwoording tijdens de a.s. EFTR-commissievergadering

Met vriendelijke groet,

Math. Knubben, fractievoorzitter

Definities beleidsindicatoren ‘bestuur en organisatie’

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard “Besluit Begroting en Verantwoording”.

Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en nadere toelichting vermeld.

Een aantal van deze indicatoren dient echter door gemeenten uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden, omdat daar geen landelijke bron voor beschikbaar is.

Deze indicatoren worden dus niet ontsloten via [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl). In dit bestand treft u de definities van deze indicatoren. Het betreft:

- 1. Formatie**
- 2. Bezetting**
- 3. Apparaatskosten**
- 4. Externe inhuur**
- 5. Overheadkosten**

1. Formatie

- Eenheid: Fte per 1.000 inwoners
- Bron: eigen gegevens

Toelichting:

Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van uw organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.

Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.

NB: indien u formatieplaatsen heeft opgenomen voor taken die u uitvoert voor andere overheidsorganisaties (verhuurde fte's aan bijvoorbeeld een andere overheidsorganisatie of een shared service organisatie) brengt u die dan in mindering op de totale formatieve omvang.

2. Bezetting

- Eenheid: Fte per 1.000 inwoners
- Bron: eigen gegevens

Toelichting:

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. **Let op:** ook boventallige medewerkers moeten hier meegeteld worden.

Voor veel gemeenten is het niet gebruikelijk de werkelijke bezetting voor een toekomstig begrotingsjaar in te schatten. In dat geval neemt u de werkelijke bezetting in fte op 1 januari van het vorige jaar. Voor de begroting van 2017 betekent dit dat de bezetting van 1 januari 2016 wordt opgenomen.

Terugkijkend naar een begrotingsjaar wordt de werkelijke bezetting berekend. Conform de definitie van Venters voor Bedrijfsvoering berekent u de gemiddelde bezetting in dat begrotingsjaar door het gemiddelde te nemen van de werkelijke bezetting op 1 januari en op 31 december. Voor het jaarverslag 2017 betekent dit de bezetting op 1 januari 2017 + bezetting op 31 december 2017 gedeeld door 2.

3. Apparaatskosten

- Eenheid: Kosten per inwoner
- Bron: eigen begroting

Omschrijving

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken.

Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Toelichting:

Apparaatskosten bestaan onder meer uit de loonkosten voor het gehele ambtelijke apparaat en, ICT-kosten, huisvestings- en facilitaire kosten, inclusief externe inhuur.

Apparaatskosten kunnen zowel uit overheadkosten bestaan als uit directe toewijsbare kosten, zoals bijvoorbeeld het wagenpark van de gemeentereiniging of de gemeentelijke afvalverwerking, de kosten van het personeel van een beleidsafdeling..

Kapitaallasten (afschrijvingen en rente) vallen onder apparaatskosten, mits deze betrekking hebben op het laten functioneren van de organisatie, en niet voor bijvoorbeeld investeringen in verkeersinfrastructuur.

Indien u omzet voor derden maakt (bijvoorbeeld vanwege het leveren van diensten aan een shared service organisatie of andere gemeenten), brengt u deze in mindering op de apparaatskosten.

Apparaatskosten bevatten echter **geen** programmakosten zoals subsidies, kosten voor aanleg van groenvoorziening of kosten voor infrastructuur. Apparaatskosten bevatten niet de inkoopkosten voor diensten die uitbesteed zijn en dus niet in eigen beheer zijn, bijvoorbeeld bij uitbesteding van de reiniging of afvalverwerking of outsourcing van taken aan een shared service organisatie.

Soms is er sprake van een grijs gebied: zijn bijvoorbeeld de kosten van huisvuilwagens nu organisatiekosten of zijn het programmakosten? We hanteren hier het volgende uitgangspunt: Stel dat bij uitbesteding van een specifieke taak niet alleen de ambtelijke formatie zou verminderen, maar ook hiermee samenhangende gemeentelijke materiële kosten, dan beschouwen we de materiële kosten als organisatiekosten oftewel apparaatskosten.

4. Externe inhuur

- Eenheid: Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen
- Bron: eigen begroting

Omschrijving

Onder externe inhuur wordt verstaan¹: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.

Toelichting

Het kan onder andere gaan om de inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of detacheringsovereenkomsten. Het kan zowel gaan om inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur van specialisten met specialistische vakkennis die ontbreekt in uw organisatie. Kenmerk van inhuur is dat de ingehuurde functionaris een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie.

Onder de definitie van externe inhuur valt **niet**:

- alle vormen van uitbesteding en outsourcing waarin sprake is van resultaatopdrachten of waarbij resultaatafspraken worden gemaakt, zonder dat er door de opdrachtgever op inzet van specifieke capaciteit wordt gestuurd.
Anders gezegd: alle vormen waarin een product of opdracht compleet in de markt wordt gezet.
- Inhuur van deskundigheid voor de uitoefening van wettelijke taken, zoals tolken.

---

¹ Definitie conform Vensters voor Bedrijfsvoering, HR Monitor A+O fonds gemeenten.

5. Overhead

- Eenheid: % van totale lasten
- Bron: eigen begroting

Omschrijving

Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces².

Toelichting:

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead wordt bovenstaande definitie geïntroduceerd. De definitie omvat naast alle loonkosten van de met name genoemde zogenaamde PIOFACH- functies in de definitie van 'Vensters voor Bedrijfsvoering', ook de ICT kosten van alle PIOFACH-systemen, alle huisvestingskosten, de uitbestedingskosten bedrijfsvoering en naar rato de rentekosten die niet zijn toe te delen aan de taakvelden in het primaire proces.

Dat betekent dat in ieder geval de kosten in verband met de volgende elementen tot kosten van overhead worden gerekend en moeten worden opgenomen:

- Financiën, Toezicht en Controle gericht op de eigen organisatie;
- Personeel en organisatie;
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie;
- Juridische zaken;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning (exclusief de griffie omdat die geen onderdeel uitmaakt van de ambtelijke organisatie);
- Informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- Facilitaire zaken en Huisvesting (incl. beveiliging)
- Documentaire informatievoorziening (DIV);
- Managementondersteuning primair proces.

N.b. Om het percentage overheadkosten te berekenen dienen de 'overheadkosten' zoals begroot/verantwoord op taakveld 0.4 gedeeld te worden door het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).

---

² Definitie conform BBV.

D66 Valkenburg a/d Geul

Informatieve vragen D66 begroting 2018-2021

1. OZB

In de begroting wordt uitgegaan van een inflatiecorrectie van 1,5%. Uit publicaties in de media zou men kunnen denken dat het college nog een tweede correctie hanteert namelijk 3%.

<https://tvvalkenburg.tv/nieuws/begroting-valkenburg-aan-de-geul-woonlasten-inwoners-gelijk/>

“De woonlasten van de inwoners van Valkenburg aan de Geul blijven vrijwel gelijk voor het jaar 2018. Dat is het goede nieuws dat wethouder Remy Meijers vrijdagochtend presenteerde in het kader van de begroting voor de jaren 2018 tot en met 2021. Het slechte nieuws is de verhoging van de O.Z.B.: 3%. Deze verhoging is gelijk aan de inflatiecorrectie.”

D66 gaat ervan uit dat dit een verspreking was. Gaat het om de maximale verhoging die wettelijk is toegestaan en een keuze is van de huidige coalitie?

Bij de behandeling van vorige meerjarenbegrotingen heeft de raad besloten om de tarieven van de Onroerende zaakbelastingen vanaf het planjaar 2016 jaarlijks met 3% te verhogen. Deze verhoging past binnen de door de minister vastgestelde macronorm.

2. Perceptiekosten

De perceptiekosten uitgedrukt in % van de opbrengst zijn:

- OZB woningen 3.35%
- OZB niet woningen 3.5%
- Parkeerbelasting 8.22%
- Reclamebelasting 16%
- Hondenbelasting 0.77%
- Precariobelasting 2.2%
- Perceptiekosten belastingen (6940010) 121%

Kunt u een uitleg geven over bovenstaande verschillen en welke belastingen worden bedoeld onder 6940010?

De belastingen met de verhoudingsgewijs “hoogste” perceptiekosten zijn de parkeerbelasting en de reclamebelasting. De parkeerbelasting vanwege een relatief hoog aantal “buitenlandse” belastingplichtigen en bezwaarschriften. De reclamebelasting kent relatief hoge kosten in de voorbereidende fase van aanslagoplegging. De perceptiekosten verantwoord onder 6.940.010 hebben betrekking op de invorderingskosten van de overige belastingen, waaronder leges, begrafenisrechten en marktgeden.

3. Exploitatie reserve personeel

Deze reserve is de afgelopen jaren uitgeput en dit is regelmatig door D66 aan de orde gesteld. Wij zien een verhoging van het budget personele lasten, maar maken ons ongerust of de taakstelling kan worden gerealiseerd. Om een goed oordeel te kunnen geven over de begroting en een inschatting te kunnen maken van de risico's hebben wij meer informatie nodig.

D66 wil graag een overzicht zien van:

1. Het verloop van de personele kosten per maand van het afgelopen jaar.
2. Het ziekteverzuim per maand en het 12 maanden gemiddelde.

De bruto-lonen over het afgelopen jaar:

okt-16	nov-16	dec-16	jan-17	feb-17	mrt-17	apr-17	mei-17	jun-17	jul-17	aug-17	sep-17
331.675,56	331.096,43	339.133,49	335.593,58	334.223,64	331.974,94	334.697,7	330.776,87	336.740,83	338.295,24	340.497,68	340.151,86

Het ziekteverzuim over het afgelopen jaar:

okt-16	nov-16	dec-16	jan-17	feb-17	mrt-17	apr-17	mei-17	jun-17	jul-17	aug-17	sep-17	gemiddeld
7,96%	7,23%	7,00%	6,65%	7,29%	6,30%	4,87%	5,36%	5,41%	4,53%	3,47%	4,14%	5,84%

4. Leges

Het college geeft al een aantal jaren aan dat leges kostendekkend zouden moeten zijn. Uit de begroting blijkt dat dit nog zeker niet het geval is.

D66 wil graag weten of er een plan is om het dekkingspercentage omhoog te brengen en wanneer?

Zo ja, kan dit worden gedeeld?

Zo nee, waarom is er geen doelstelling op dit vlak?

Zoals U bekend, is de vigerende legesverordening een aantal jaren geleden doorgelicht, waarbij een aantal tarieven behoorlijk is verhoogd teneinde de lasten en de baten meer in evenwicht te krijgen. Het verder verhogen van legestarieven achten wij op dit moment niet gewenst. Waar mogelijk en verantwoord zullen wij wel bekijken of kostenbesparingen kunnen worden doorgevoerd, waardoor de kostendekkendheid verhoogd zou kunnen worden.

Overigens merken wij in dit verband nog op dat de mate van kostendekkendheid van jaar tot jaar kan verschillen, omdat de inkomsten sterk kunnen fluctueren, terwijl de kosten meestal structureel op hetzelfde niveau blijven. Wij doelen dan bijvoorbeeld op de inkomsten uit bouwleges. Bovendien hebben wij geen tijdschrijfsysteem, waardoor niet met 100% zekerheid kan worden vastgesteld of de nu toegerekende apparaatskosten volledig in legestarieven verdisconteerd mogen worden.

Namens EFTR commissieleden,

Eugène Ruijgers

Hans Janssen

Alita Hidding, fractievoorzitter D66 VadG

Onderwerp: Informatieve vragen meerjarenbegroting 2018-2021

Programma veiligheid

Op pagina 11 derde bullet; Als er binnen de prioritaire thema's overtredingen worden geconstateerd dan wordt ervoor zorg gedragen dat deze ongedaan worden gemaakt.

Welke thema's worden hiermee bedoeld?

In het Integraal toezicht- en handhavingsbeleid van de Gemeente Valkenburg aan de Geul is op basis van een risicoanalyse een aantal risico's in beeld gebracht. Deze risico's zijn ingedeeld in vijf klassen variërend van klasse I (zeer groot risico) tot klasse V (zeer klein risico). In bijlage 3 van het Integraal toezicht en handhavingsbeleid staan de prioritaire thema's op een rij. Het gaat hier om klasse I en II risico's. Voor de volledigheid hebben wij deze bijlage toegevoegd aan de beantwoording

Kredietbank Limburg.

Op welke wijze is Valkenburg aan de Geul verbonden aan de kredietbank?

Zijn daar kosten aan verbonden?

Zo ja hoe hoog zijn die kosten en waar zijn deze op gebaseerd?

Waar zijn deze kosten binnen de begroting traceerbaar?

In de gemeente Valkenburg aan de Geul wordt (net als in de overige gemeenten uit de regio Maastricht Heuvelland) schuldhelpverlening, onder gemeentelijke regie, uitgevoerd door de Kredietbank Limburg op basis van een dienstverleningsovereenkomst. Deze overeenkomst bestaat uit diensten op het gebied van integrale schuldhelpverlening, zowel curatief als preventief, te weten:

- *het voorkomen van problematische schulden (preventie en nazorg);*
- *het ondersteunen bij het beheersbaar maken van (bedreigende) schulden (zorg en stabilisatie);*

- *het ondersteunen bij het oplossen van problematische schulden (ondersteunend bij curatieve oplossing);*
- *het vergroten van de financiële competenties zodat een gedragsverandering mogelijk wordt gemaakt (gedragsveranderend)*

Er zijn kosten aan verbonden. Gedurende de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 bedragen de kosten voor het gebruik van diensten schuldhulpverlening € 85.409,-. De kosten zijn gebaseerd op gebruik van diensten schuldhulpverlening uit het verleden. Opgemerkt wordt dat schuldhulpverlening een open eind regeling betreft. De uitgaven en het aantal gebruikers zijn niet gelimiteerd. Hierdoor is het aantal aanvragen en verstrekkingen niet bij voorbaat nauwkeurig te kwantificeren. Reden waarom in de begroting voor schuldhulpverlening een bedrag is opgenomen van € 119.896,-. Onder de post Integrale schuldhulpverlening (66 14020) is dit bedrag opgenomen.

Overheveling onderuitputting Sociaal Domein €400.000 naar Algemene Middelen.

Tijdens de behandeling van de kadernota heeft o.m. de PGP fractie aangegeven hier geen voorstander van te zijn. De wethouder heeft toegezegd te onderzoeken of deze, voorgestelde, maatregel teruggedraaid kan worden.

Heeft het college mogelijkheden gevonden de onderuitputting niet in te zetten voor algemene zaken maar voor zaken die een relatie hebben met Sociaal Domein zo nee waarom niet en zo ja welke?

Bij de behandeling van de kadernota heeft de raad besloten om de nieuwe kostenramingen voor het sociaal domein af te stemmen op de rekeningsresultaten van de afgelopen twee jaar. Toen werd een onderuitputting voorspeld van € 400.000,-. Die prognose is bewaarheid en dus verwerkt in de meerjarenbegroting, die nu ter vaststelling voorligt. Wij vonden en vinden nog steeds dat deze maatregel verantwoord is, omdat geen beleidswijzigingen noodzakelijk zijn om dat bedrag te genereren en bovendien de reserve sociaal domein voldoende groot is om eventuele incidentele tegenvallers op te vangen. Het verder verhogen van de reserve sociaal domein met structureel € 400.000,- zou gepaard gaan met bezuinigingen op andere taakvelden. En daar opteren wij niet voor.

Namens fractie PGP

Corry Fulmer-Bouwens

Bijlage 3: Uitgevoerde Risicoanalyses

	Zeer groot risico (klasse I)	Groot risico (klasse II)
Milieu	<ul style="list-style-type: none"> • Benzineservicestations met LPG • Loonwerkbedrijven • Cafe's, bars en discotheken 	<ul style="list-style-type: none"> • Bierbrouwerijen • Activiteiten met motorvoertuigen (verhuren, onderhouden, herstellen, mechanisatie etc.) • Constructiewerkplaatsen, lassen coaten en snijden • Hotels en pensions • Taxibedrijven, taxistandplaatsen, touringcarbedrijven, goederenwegvervoer • Restaurant, cafetaria, snackbars, viskramen etc. • Benzineservicestations zonder LPG • Wegenbouwbedrijven
Bouwen en RO	<ul style="list-style-type: none"> • Illegale activiteit bouwen • Illegale activiteit slopen (risicovol) • Illegale activiteit gebruiken van gronden in strijd met het bestemmingsplan • Veiligheidsthema's VROM • Illegale activiteit handelingen aan een monument 	<ul style="list-style-type: none"> • Staat van bestaande gebouwen en bouwwerken • Illegale activiteiten uitvoeren van een werk of werkzaamheden • Staat van open erven en terreinen • Vergunningsvrije bouwwerken • Illegale activiteit slopen (niet risicovol)
Brandveiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Logiesgebouw • Hotel restaurant • Woongebouw voor niet zelfredzame personen • Hotel annex restaurant en zalencentrum • Verpleeghuis • Café, restaurant, zalencentrum • Café, restaurant • Café • Restaurant • Bejaardentehuis 	<ul style="list-style-type: none"> • Camping • Vakantiepark • Discotheek • Gezondheidszorg (HOED etc.) • Kinderdagverblijf • Amusementhal • Sauna • Zwembad • Pretpark • Overige bijkomstgebouwen • Winkelgebouw • Casino • Ontmoetingscentrum • Basisschool
APV en bijzondere wetten	<ul style="list-style-type: none"> • exploitatievergunning 	<ul style="list-style-type: none"> • evenementenvergunning >100 personen • evenementenvergunning 50-100 personen • Optochtvergunning • Evenementenvergunning < 50 personen

BEGROTING 2018-2021 INFORMATIEVE VRAGEN, 16 oktober 2017

Valkenburg aan de Geul

Hoofdstuk 1: In de samenvattende overzichten baten en lasten van de programma's worden totaal saldi vermeld. Kijkend naar de bedragen op pagina 131, het vaststellingsbesluit, wordt de Raad gevraagd autorisatie te verlenen voor de aldaar genoemde geraamde programma bedragen.

Vraag: waarom gaat het bij deze laatste alleen over de geraamde lasten en niet over de salderingstotalen?

Met het vaststellen van de begroting autoriseert de raad het college tot het doen van uitgaven op programmaniveau. Natuurlijk autoriseert de raad het college ook tot realiseren van de geraamde inkomsten, uiteraard voor zover het college daar invloed op kan uitoefenen. Indien U dat wenselijk acht, zullen wij ook op programmaniveau aangeven met welke inkomsten rekening is gehouden en dat als zodanig in het besluit opnemen.

Pagina 67: onder "Tarief" staat dat " de tarieven (van de OZB woningen) in 2018 mogen stijgen met 3 %, na correctie van de gevolgen van de waardeontwikkeling en areaaluitbreiding".

Vraag: kunt U met een concreet voorbeeld aantonen hoe deze berekening eruit ziet, uitgaande van een WOZ waarde in 2013/2014 en in 2017/2018?

Wat bedoelt U met de WOZ-waarde 2013/2014 en 2017/2018? Wellicht dat U dit in de commissievergadering nader kunt toelichten. Conform afspraak zullen wij U overigens de berekening van de nieuwe tarieven voor de vergadering van de begrotingscommissie laten toekomen

Pagina 76: Onder A, eerste paragraaf, staat dat "als een geraamde besparing niet of niet-volledig het gewenste (besparings)resultaat oplevert, om wat voor reden of redenen dan ook, dan zal Uw Raad direct een alternatief moeten vaststellen om te voorkomen dat er begrotingstekorten ontstaan c.q. de tekorten verder oplopen".

Vraag: Is het niet aan de Raad om voorstellen van het College te beoordelen en als de Raad het niet eens is met het College deze laatste vervolgens de opdracht krijgt met andere dekkingsvoorstellen te komen die de Raad dan kan goedkeuren (of niet)?

De voorstellen van het college zijn verwerkt in de begroting, zoals die nu ter vaststelling voorligt. Hetgeen in deze begroting is verwerkt, strookt met de kadernota, zoals die door de raad is vastgesteld. Mocht de raad bij de behandeling van de begroting een eerder genomen besluit terugdraaien, dan kan dat natuurlijk, maar dan zal de raad ook direct moeten aangeven op welke wijze in het aldan ontstane tekort wordt voorzien. Indien dat niet gebeurt, ligt er geen sluitende begroting.

Pagina 76/77: "Wijziging gebiedsindeling precariobelasting/belastingen en heffingen".

Vraag 1: in de begroting gaat het over de dekking van € 367.000,- terwijl het in de , nog door de Raad te beoordelen, Raadsnota "Tarievenbesluiten voor het Planjaar 2018" over € 376.500,- gaat omdat hierin de € 9.500,- derving is meegenomen ten gevolge van een aanpassing van de gebiedsindeling (Grendelplein van gebied A naar gebied B).

Het gaat om twee taakstellingen, een taakstelling van € 367.000,- en een taakstelling van € 9.500,- in verband met de wijziging van de gebiedsindeling van de precarioheffing. Totaal dus € 376.500,-.

Vraag: U heeft voor de € 9.500,- in 2018 dekking gevonden in de "Egalisatiereserve heffingen ondernemers Valkenburg". Hoe groot is deze reserve na verrekening van de € 9.500,-?

Na deze onttrekking is de egalisatiereserve volledig uitgeput, zodat vanaf 2019 anderszins op structurele wijze in de dekking moet worden voorzien. Vandaar de taakstelling van € 9.500,-.

Vraag 2: Al jaren vestigt de VVD de aandacht op het feit dat steeds verdergaande verhogingen van de heffingen die de gemeente de ondernemers oplegt verstorend werken op de economische positie van ons MKB. En al jaren stellen we hiertoe dezelfde vraag en dus ook nu weer.

Vraag: Aangezien het essentieel is voor bestuurders om vergelijkend en onderbouwd cijfermateriaal aangeleverd te krijgen voor een afgewogen besluitvorming vragen wij U een benchmark overzicht op te stellen waaruit het kostenverloop van ondernemers naar de gemeente duidelijk uit blijkt. Wij vragen U dit toe te voegen bij de beantwoording van deze vragenlijst.

Een dergelijk benchmark onderzoek is helaas niet beschikbaar. Wel hebben wij t.a.v. de verschillende heffingen vergelijkingen gemaakt met andere gemeenten. Wilt u een benchmark laten uitvoeren naar kostenverloop, opbrengstverloop en gemeentelijke belastingen, dan dient daarvoor een apart onderzoek uitgevoerd te worden.

Pagina 87: onder "Reserves en Voorzieningen" geeft U een overzicht van de stand op dit moment.

Vraag: kunt U ons het verloop van de bestemmingsreserves (van € 31.797.940,- naar € 24.361.202,-) en ook van de voorzieningen (van € 7.731.981,- naar € 12.022.430,-) uitleggen?

Wij verwijzen U naar de laatste bijlage van deze begroting. Hier vindt U een volledig gedetailleerd overzicht van het verloop van de reserves en voorzieningen in deze planperiode.